

Műszaki
vegytan.

AZ ETIQUETTE MEGŐRZÉSE ÜVEG-PALACZKOKON. — Sokszor előfordul, hogy üvegpalczkokra közönséges tintával írt jelvények (etiquettek) ragaszthatnak. Ily jelvények nem csak a bepiszkolatásnak vannak kitéve, hanem azonkívül igen kevésé tartósak is; egy csepp .sav, alj, olaj sőt még víz is többé-kevésbé olvashatlanná teszi az írást. Hogy ez némileg megátoltassék, szokás az ily jelvényeket valamely szintelen gyanta-mázzal bevonni; mielőtt azonban ez történnék, az írott jelvényt, még előbb, valamely szintelen enyvoldattal vonják be, Az ily enyvoldatnak ismét az a hátránya van, hogy a bevonásnál a tintát igen sokszor feloldja, úgy hogy tiszta etiquettet előállítani csak igen ritkán

sikerül. Mind ezen kellemetlenségeknek eleje vétetik, ha a megírott, felragasztott s kellően száraz jelvény egy darab paraffinnal átdörzsöltetik, s az így előállított paraffin-réteg üvegpalczával simíttatik. (Pharm. Centralhalle.)

V. J.

A HÚS ELTARTÁSA. — Pelouze eljárása szerint, mely Angliában szabadalmazva van, az eltartandó hús alacsony mérséklet mellett szénoxyd gázzal impraegnáltatik s azután erős légáram segítségével megszárittatik. Az ily módon kezelt hús, a szárítási fokhoz képest, vagy a szabad levegőn, vagy pedig szénoxyd-gázzal telt edényekben tehető el. (Bericht der chem. deutschen Gesellschaft 1871.)

W.

K Ü L Ö N F É L É K.

Különfélék.

— PATER SECCHI többek társaságában vizsgálódásokat szándékozik tenni a Mont-Cenis alagútban, meghatározandó, vajjon minő változásokat szenved a nehézkedés és a delejesség ezen a helyen.

— A LONDONI ROYAL SOCIETY a Copley-érmét 1871-re Julius Robert Mayer nek, a mechanikai hőelmélet egyik megalapítójának ítélte. 1870-ben James Prescott Joule, a másik megalapító nyerte el ezen érmét.

— ANGLIA a feledékenységbe ment tudományos érdemek iránt is leakarja róvni háláját. Mult novemberben Birminghamben nyilvános meetinget tartottak, azon czélból, hogy lépések tétessenek a Priestleynak (az oxigén felfedezőjének) állítandó emlék ügyében.

— JOLY, a francia orvosi Akademiának egyik kitünő tagja mult novemberben egy értekezést olvasott fel ezen tudományos társaság előtt, melyben a francia nemzet elgyöngülését azon befolyásnak tulajdonítja, mit az alkohol és a nikotin a nemzet jelleméregyakorolt. A dohány, mondja

Joly, ámbár később vándorolt be, mégis versenytársán fölül kerekedett. A majmolás és az erkölcsi ragály megtették művöket, e mérég használata behatolt mindenüvé, rabszolgává tette a nemzetet, degenerálta az egyént és a fajt, elsatnyította az egész hadsereget, elpuhította a küzdésre és elgyöngítette a munkára. A szeszes italoknak és dohányynak együttes használata rémületesen elharapózott és az emberi romlottság aligha tudna kigondolni gonoszabb vegyületet, mint a pálinkának és dohányynak keverékét, ezt a legújabb divatú párisi italt. A franczi több dohányt fogyaszt, mint akármely más nemzetbeli.

— SIR R. I. MURCHISON, a hírneves geológ, még rövid idővel halála előtt oly kikötéssel tett 6000 font sterling alapítványt az edinburghi egyetemen fölállítandó ásvány- és földtani tanszék rendszeresítésére, hogy a kormány szintén hasonló összeggel járuljon alapítványához. E tanszék a jelen tanév elején csakugyan rendszeresített s az új tanár, Archibald Geikie, a mult november 6-án, ér-

dekes beköszöntő beszéddel kezdé meg ásvány- és földtani előadásainak sorozatát.

— A FRANCZIA KÖZOKTATÁSÜGYI MINISZTERIUM 1866 apr. 18-án 50000 frank (20000 ezüst frt) jutalmat hirdetett a Volta-féle villanyosságának (galvanismusnak) leghasznosabb alkalmazására, pályázati határidőül 1871 april végét tűzvéni ki. A köztársaság elnöke által előterjesztett jelentésből az tűnik ki, hogy igen kevesen pályáztak, s a tudósok véleménye szerint egyik sem érdemes közölök a jutalomra. Mult november 29-én kelt rendelettel a pályázat újból kihirdetett. A benyújtási határidő 1876 november 29. Az 1861-től 66-ig terjedő időszakban a jutalmat Rühmkorff párisi mechanikus nyerte el, óriási inductorával.

— A LONDONI TUDOMÁNYOS AKADEMIA (ROYAL SOCIETY) 1871. nagygyűlésén Sir Edward Sabine leköszönt az elnöki hivatalról, melyet 1861 óta viselt. Helyébe a királyi csillagászt George Biddell Airy-t választották.

— A POSENI TUDOMÁNYBARÁTOK TÁRSULATA 1873 február 19-én megakarja ünnepelni Copernicus négyszázados születésnapját, a nagy csillagász szülőhelyén, Thornban. Ezen ünnepély alkalmából a társulat kiadja a híres férfi hiteles életrajzát, egy monumentalis albumot készített, és emlékérmét veret. Érdekesnek tartjuk még megemlíteni, hogy a négyszázados évforduló ismét föllevenítette a régi versengést Lengyel- és Németország között, mindenik saját fiának vallván a nagy csillagászt. A németek Copernikust németnek állítják, miután születése idejében Thorn német uralom alatt állott; ennek ellenében a lengyelek azt hozzák fel, hogy Thorn igazi lengyel város volt, miután csak 7 évvel Copernikus születése előtt szakított el Lengyelországtól; hogy atyja és anyja lengyel volt; hogy mint paduai tanuló

magát a lengyel nemzetbeliek közé iratta be; s hogy egész életén át állandó jeleket adott ragaszkodásáról, melylyel Lengnelország és királya iránt viseltetett stb.

MENNYIT KÖLTENEK ANGLIÁBAN A TUDOMÁNYRA? A londoni „Nature“ egyik számában találjuk a következő adatokat, melyek némileg felvilágosítanak bennünket arról, mily összegek fordítatnak Angliában évenként néhány jelesebb intézmény föntartására:

British Muzeum	100,000	font	Sterl.
Kensingtoni muzeum	92,000	„	„
Meteorológiai észleletek	10,000	„	„
Geológiai kutatások	20,000	„	„
Kew-i növénykert	22,075	„	„
Edinburghi növénykert	1931	„	„
Dublini	1892	„	„
	247,898	font	Sterl.

vagyis körülbelül két és fél millió forint. Hol vannak még azon segélypénzek, melyek az egyetemek- és egyéb intézményekre fordítatnak, hol az épületek és kertek bérleti értéke, melyek az ország tulajdonai ugyan, de különböző tudományos társulatok számára gyűlések tartására vagy gyűjtemények elhelyezésére vannak átengedve; ide sem számítva azon hatalmas összegeket, melyekkel Anglia a geographiai kutatási és felfedezési utazásokat segízezi.

RENDKIVÜL GAZDAG SZÉNTELEPEK fedeztetek fel újabban a Panama földszoroson. E felfedezés a világkereskedelemre nézve megbecsülhetlen fontosságú és kétségen kívül nagy horderejű, annál inkább, mivel ezen természeti kincs egészen váratlanul fedeztetett fel. Humboldt, s vele sok más természetbúvár és geograph még azon véleményben voltak, hogy valamire való kőszén vulkáni vidékeken nem található. A kőszénbányák az Indio folyam mentében Aspinwall és Panama között, Uvero, Joboncillio és Esterial mellett fekszenek. Miután az Indio igen használható vízi út az atlanti oceánba, a tengerentúli gőzhajóknak ezentúl nem lesz szükségök

Különfélék.